საქართველო

საქართველოს დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტის ორგანო.

რედაქცია და კონტორა: თბილისი, რუსთაველის პროს. № 11. რედაქცია და კონტორა ღიაა ყოველ დღე დილის 9 ს. ნაშუადღევის 2 და ნახ. საათამდის. ტელეფონი № 15—73.
მისამართი დეპეშებისათვის: თბილისი, ,,საქართველო''. ფოსტის ყუთი № 76

განცხადებანი: განცხადება მიიღება ნაშუადღევის 2 საათამდის. სტრიქონი პეტიტი პირველ გვერდზე 25 მ., მე-4 გვერდზე—20 მ.
სამგლოვიარო განცხადებანი 30 სტრიქონი—1000 მ. 2 ნახ. საათის შემდეგ 300 მანეთით მეტი.

ხელის მოწერა: გაზეთი ,,საქართველო'' ქალაქსა და ქალაქს გარეთ ღირს თვეში—800 მან. ცალკე №—50 მან.

ფასი 50 მან.

წელიწადი მეშვიდე. სამშაბათი, თებერვლის 22. 1921 წ. № 41

გულ დამწუხრებული თამარა ანდრიას ასული აბაშიძე-თარხნიშვილისა დებით და ძმით და დიმიტრი ესტატეს ძე თარხნიშვილი აცხადებენ რომ ა. წ. 18 თებერვალს ვაჟკაცურ შეტაკებაში სოღანლუღის პოზიციებზე ხიშტის ჭრილობიდან გმირულათ დალია სული ძმამ პირველებისამ და ცოლის ძმამ უკანასკნელისამ, მე-4-ე შულავერის სანაპირო რაზმის ლეიტენანტმა

დავით (დევი) ანდრიას ძე აბაშიძემ

პანაშვიდი და წირვა სამხედრო ტაძარში ა. წ. 21 თებერვალს 7 საათზე საღამოს და განსვენება 22 თებერვალს დილის 12 საათზე: იოანე-ღვთისმეტყველის სასაფლაოზე.

1—3498—1.

გიორგი ივანეს ძე დემუროვი თავის შვილებით ღრმა მწუხარებით აუწყებს, რომ ბრძოლის ველმა იმსხვერპლა სამშობლოსთვის თავგანწირული მუდმივ მედგარი ყველასთვის საყვარელი და ძვირფასი დისწული კაპიტანი

ნიკოლოზ ოთარის ძე ზანდუკელი.

2—3498—1

თამარ ალექსანდრეს ასული და კონსტანტინე ზაქარიას ძე მაყაშვილები შვილებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ თავის მოვალეობის ასრულების დროს გმირულად დაიღუპა მათი საყვარელი უმცროსი ქალი, ქართ. უნ. სტუდენტი

მარო მაყაშვილი

პანაშვიდი ყოველ დღე 6 ს. ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაზე. გამოსვენება და დაკრძალვა მოხდება ოთხშაბათს ვერის წმიდა ნიკ. ეკლესიის გალავანში.

სამხედრო სამინისტროს საარტილერიო სექციის მოსამსახურეთა მთელი შემადგენლობა ღრმა მწუხარებით იუწყება ამ სექციის ყოფილი თანამსამსახურე არტილერიის ოფიცრის კაპიტან

მიხეილ გრიგოლის-ძის **თუმანიშვილის**

ბრძოლის ველზე გმირულად გარდაცვალებას ამა 19-თებ

3499. 1—1

მეორე საარტილერიო დივიზიონის მეორე ბატარეის უფროსი ოფიცრები და ჯარის კაცები გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ქართ. საზოგადოებას, რომ 19 თებერვალს დილით მტერთან ბრძოლაში გმირულად დაიღუპნენ კაპიტანი

მიხეილ გრიგოლის ძე თუმანიშვილი

და მოხალისე ჯარისკაცი—სტუდენტი

ნიკოლოზ კალანდარაშვილი.

პანაშვიდი ყოველ-დღე 12 და 5 ს. მიხეილის საავადმყოფოში.

ექიმი მ. ზანდუკელი თავის ცოლით და შვილით, აგრეთვე დები—ნინა და ელენე თავის შვილებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ სამშობლოს დაცვის დროს ბრძოლის ველზე თავი შესწირა გმირულად ყოველთვის თავგანწირულმა საყვარელმა ძმამ

ნიკოლოზ ოთარის ძემ **ზანდუკელმა**

პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს 6 საათზე, მიხეილის საავადმყოფოში. შესავალი დიდი მთავრის ქუჩიდან. 2—3498—1

საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების მთავარი სამმართველო თავის თანამშრომლებთან ერთად მწუხარებით აუწყებს საზოგადოებას, რომ 9 თებერვალს ბრძოლის ველზე თავის მოვალეობის ასრულების დროს გმირულად დაიღუპა წითელი ჯვრის საექიმო 1 ლ მფრინავ რაზმის სათნოების და

მარიამ კონსტანტინეს ასული მაყაშვილი

პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს 6 საათზე ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში. გამოსვენება ქვაშვეთის ეკლესიიდან წირვის შემდეგ ოთხშაბათს 23 თებერვალს 12 საათზე. დაკრძალვა წმ. ნიკოლოზის ეკლესიის გალავანში. 1—3494—1

ათასეულის უფროსი, ოფიცერთა საზოგადოება და ჯარის კაცები ულრმესი მწუხარებით აუწყებენ საზოგადოებას გმირულად დაღუპვას მტერთან ბრძოლაში ლეიტენანტ

გენო ქარუმიძესას

პანაშვიდი 9 ნახ. ს. დილით სამშაბათს საღამოთი 7 საათზე. დასაფლავება ცალკე იქნება გამოცხადებული. 1—3495—1

ვაშა საქართველოვ!

ჯერ ომი სწარმოებს, საშინელი ომი, მაგრამ საქართველოს გულიდან—თბილისის კლდეებიდან—უკვე ამოიხდა ,,ვაშა!'' და გამარჯვების გრიალი ეფინება ქვეყნიერებას. რუსეთის დამშეული ურდოები, რომლებიც ემუქრებიან მთელ განათლებულ კაცობრიობას წარღვნით და წალეკით, უკვე ეხეთქა ერეკლე მეფის სტრატეგიულს ხაზებს, ეხლა გაქვეტკირებულს ჩვენი მამულიშვილების მკერდით, ეხეთქა, დაიმტვრია შუბლი და დამარცხებული იხევს უკან.

ვაშა, საქართველოვ!

მოხდა დიდებული და გმირული საქმე. ჰწყდება ბედი არა მარტო საქართველოისა, არამედ მთელი კავკასიის და მთელი წინა აზიისა. ამ წამს განცვიფრებული ქვეყნიერება დაჰყურებს საქართველოს რუქას: როგორ? ამ პატარა ერმა მოახდინა ეს სასწაული?!

ამწამს ლოიდ ჯორჯი, მილლერანი, ვილსონი თუ ჰარდინგი [illegible] ახლა [illegible] გადაინჯავენ თავიანთ პოლიტიკის გეგმას, იძულებულნი არიან გადათვალიერონ და შეაფასონ იგი. ხოლო ფიქრობს მთელი ისტორიის—საქართველოს. ლენინი, ცნობილი ლენინი, შუბლ-შეხრილი და დაღვრემილი, იყურება სამხრეთისაკენ: ნუ თუ აქ, საქართველოს საზღვრებზე, უნდა და[illegible] ოცნება? ნუ თუ აქ არის მტკიცე და შეურყეველი ზღუდე განათლების და თავისუფლებისა?! ჰფიქრობს იგი.

დიახ, აქ არის! ქართველ ერს არ ე[illegible] დაღლილობა. თვითეული ჩვენგანი ჰგრძნობს საიდუმლო ეროვნულ სულს, საიდუმლო ტალღებს ეროვნულ ენტუზიაზმისას. ხალხი იძვრის თავისთავად, ბუნებრივად, და ყველა დიდი და პატარა, მიიჩქარება ბრძოლისაკენ... ცაში დადის ლანდები ჩვენი წინაპრებისა... საფლავებს უვლის ჟრუანტელი სიცოცხლისა...

ვაშა, საქართველოვ!
ვაშ, კვინიტაძე!

გიორგი გვაზავა.

გენერალი კვინიტაძე.

მისი სახელი ეკერა პირზე ყველას, მტრის ვერაგულ და თავხედ შემოსევის პირველსავე გაგებაზე...

მისკენ ჰქროდა გონება ყოველი ქართველი პატრიოტისა, ვისაც სწამდა და სწამს ბრწყინვალე მომავალი სამშობლოსი, მისი ძალა და უნარი მტერთან საბრძოლველად...

მის სახელოვან მეომრის შარავანდედით მოსილ პიროვნების გარშემო შეიკრიბა სხვივები ეროვნულ ენტუზიაზმისა, ერის ცხოველმყოფელ იმედისა, გამარჯვების ნებისყოფისა.

მისმა ,,მომქმედ ძალად'' გადაქცევამ, მისმა მოწოდებამ სამოქმედო ასპარეზზე—იმედით აღავსო ქვეყნის გული, გააცხოველა და განამტკიცა იმედი და რწმენა ქვეყნის ხსნისა და გამარჯვებისა...

იგი კვლავ მეთაურობს უძლეველ მხედრობას, კვლავ მისს მძლავრ მარჯვენას ჩაჰბარდა განწირვის ჟამს ბედი ქართლისა...

კურთხეულ იყავნ მარჯვენა შენი, გმირო ქართლისაო!

გზა გამარჯვებისა იყავნ მუდმივი და განუწყვეტელი ხვედრი შენი და ძლევამოსილ შენის მხედრობისა!

იხსენ ერი შენი განსაცდელისაგან!!

შეუპოვარი.

ტაბახმელ-კოჯორის ფრონტზე

,,ლომებივით იბრძვიან იუნკრები'', საერთო ხმაა და, მართლაც, ყველა ნაწილებიდან იუნკრები ყველაზე მედგრად და განუწყვეტლივ ამაგრებენ ფრონტსა. ზურგიდან გამაგრებულნი არტილერიით, ისინი ჩასაფრებიან წუნკალა მტერს და მთელი დღე და ღამეს, როგორც ზღვის ტალღებს უკუაქცევენ ბოლშევიკების იერიშებს. განდევნილნი კოჯორიდან და ქორთოლიდან, უკანასკნელნი ასკდებიან ტაბახმელის მაღლობებს, მაგრამ ამაოდ. ზარბაზნები, ტყვიის-მფრქვეველები, დაჭრილ-დახოცილნი და სურსათი გაბნეულია მთელს მტრისაგან დატოვებულ ბრძოლის ველზე და სისტემატიურად ახევინებენ უკან მაღლობიდან მაღლობზედ და უმზადებენ საერთო ,,ტომარას''.

ასეთია მთავარი სურათი, რომელზედაც წვრილი, მაგრამ მკვეთრი ხაზით ამოზრდილია თავგანწირული მუშაობა სულ ახალგაზრდა მოწყალების დებისა და ძმებისა, რომელთაგან უკვე იმსხვერპლა ვერაგმა ყუმბარამ კ. მაყაშვილის ქალი და ორი სტუდენტი კატასტროფის ადგილზედ ჰყრია ერთმანეთში აღრეული სასანიტარო ეტლი და ოთხი საშინლად გალადრული ცხენი.

მაგრამ ბრძოლის ველზედ აღფრთოვანებული ყიჟინა და მუშაობაა. არტილერია, ყმაწვილი, ლამაზი ვაჟკაცის მოღიმარი ბრძანებით, როგორც ცეცხლის მფრქვევი ვეშაპი, აყრის ცეცხლსა და გენიას გათამამებულ მტერს და ამ ცეცხლის ქვეშ ვაჟკაცი იუნკრების ტყვიის მფრქვეველნი და თოფები მუსრს ავლებენ მტერსა. საველე წითელი ჯვრის ოთახში გახურებული მუშაობაა: შველიან თანაბრად თავისიანებსა და მტრის დაჭრილებს. აგერ წევს ვაჟკაცი იუნკერი ტ—შვილი და მოწყალების და წამდაუწუმ რაღაცა წამალს აპკურებს მოსაბრუნებელს. იგი თვალს ახელს და ჰკითხავს ,,სტუმარსა'':—იუნკრები ხომ ყველა იბრძვისო და ჩვენს პასუხზედ: ,,ყველა, საუცხოვოდო'',—მძიმედ დაჭრილი, იღიმება სათნო სიხარულით.

აგერ მეორე დაჭრილი, მაგიდაზედ მოწოლილი, მიჰყუდებია კედელსა. მას მისი ამხანაგი აბარებს ექიმს, რომ ისევ გაიქცეს ბრძოლაში. აგერ მესამე, თითით იხვევს ფეხს და იწევს ბრძოლის ცენტრისაკენ, მაგრამ ურჩევენ დასვენებას და როცა მოაქვთ ამბავი კვლავ დაჭრილ რუსებზედ, ჩვენც ,,სტუმრები'', გავრბივართ კოჯორის ველზედ. ჰყრიან დახოცილნი ,,წითელი'' არმიელები, მაგრამ სიწითლისა არა სცხიათ რა: სა[illegible]ისაგან, თითქოს არა მარტო სახეები, ტანსაცმელიც ნაცრისფერი გახდომიათ. დაჭრილნი ბღავიან და სტირიან: ,,ძალით წამოგვიყვანესო, არ გვინდა ბრძოლა, გვემუქრებიან დახვრეტითო'', და მათს უსახო სახეებზედ არა სჩანს სრულებით ის აღგზნებული ცეცხლი, რომელიც აშუქებს ჩვენებს. და ყველგან ერთი და იგივე ხმაა: ,,არას გზით არ მივცემთ თბილისს, ბოლშევიზმი თავის საფლავს საქართველოდან იწყებს თხრასო.

რ. გაბაშვილი.

სრულიად საქართველოს კათალიკოზ-პატრიარხის მოწოდება

ძენო ქართლისაო! სრულიად საქართველოს ვაჟკაცნო და ქალნო!

მადლი და კურთხევა იესო ქრისტესი თქვენდა.

საუკუნოებში განწირულ საქართველოს სალმრთო განგებამ არგუნა ხვედრი, გახდეს სამარედ სკვითებისა, რომელთაც შემუსრეს და დასცეს რუსეთი და რომელნიც აზია ევროპაში მხოლოდ ყველაფერს ანგრევდენ და ანადგურებდენ.

თითქოს უკეთურნი უახლოვდებოდენ ჩვენს დედა ქალაქს და დაშვებულნი ელოდენ თბილისში გემრიელი პურით და ღვინით გაძღომას, თბილისის განთქმულ აბანოებში დასუფთავებას, მაგრამ როგორც არასოდეს, მტკვარი პირს არ იბრუნებს უკუღმა, ისე ჩვენი ვერაგი მტერი, ვერ მიაღწევს ბოროტ-განზრახვას, ღმერთი არ ალირსებს მას საქართველოს დაპყრობას, ყოვლად წმ. ღვთის მშობელი ცეცხლად შეარგებს მას ჩვენი მამულის პურსა და ღვინოს, რომელსაც ქართველობა ვხმარობთ სეფისკვრად და ზედაშედ.

საყვარელნო, ფრონტის ზურგში მყოფნო! შევინარჩუნოთ სრული დარბაისლობა, გულის სიმშვიდე და ხასიათის სიმტკიცე. ნუ მივეცემით იმ საშიშარ და ცრუ ხმებს, რომლებსაც ავრცელებენ ხელში მხოლოდ ჩვენი მტრები, ხალხში შიშისა, სასოწარკვეთილებისა და არეულობის გამოსაწვევად.

ენდეთ [illegible], რომ როგორც ვერავითარი ძალა ვერ მოგლეჯს თავის ძირიდან კავკასიონს, თუ არა მიწის ქვეშეთიდან ამოხეთქილი ძლიერება, ისე ვერავითარი ბოლშევიკები და სომეხ-ადერბეიჯანელები ვერას დააკლებენ სახელოვან კახელ-ქიზიყელისა თუშ-ფშავ-ხევსურ მთიელებისა, უტეხი ქართლელებისა და ამაყ იმერ-ოდიშარ-აფხაზებისაგან შემდგარ საქართველოს ლაშქარს, თუ ფრონტის ზურგი მტკიცედ გვექნება დაცული.

ამას გთხოვთ, ჩემო სულიერნო ძენო და ასულნო, სამშობლოს სიყვარულით, ამაზე გევედრებით მთელი ჩემი არსებით, ამას მივაქცევ თქვენ მთავარ ყურადღებას, დანარჩენი ყველაფერი ჩვენს ხელთ არის და იქნება.

ღმერთმა აკურთხოს და ჩქარი ძლევა მოსილებით შემოსოს ჩვენი ამაყი ლაშქარი!

ყოვლად წმიდა ღვთისმშობელმა დაიცვას და დაიფაროს თავისი დედობრივი კალთით მისი წილხდომილი საქართველო!

ქება, დიდება და მარადისობა ქართველ ერს!

სრულიად საქართველოს კათალიკოზ-პატრიარხი ლეონიდი.

ჩვენი პარტიის იმერეთის რაზმები

გუშინ წინ ქუთაისიდან ოფიცერ ნაკაშიძის მეთაურობით ჩამოვიდენ დემოკრატიული პარტიის ქუთაისის საოლქო კომიტეტის მიერ შეკრებილი მოხალისენი, უმეტესად მოსწავლე ახალგაზრდობა, რომელნიც წარსულ ომებში იღებდენ მონაწილეობას, 86 კაცი. რაზმს ,,საქართველოს'' რედაქციაში მთავარ კომიტეტის სახელით მიესალმენ გ. ვეშაპელი და ი. მაჭავარიანი.

შემდეგ რაზმი გამოცხადდა გენერალურ შტაბში და განაცხადა სურვილი დაუყოვნებლივ ფრონტზე წასვლისა.

მთავარ სარდალმა თვითონ ინება რაზმის დათვალიერება და მისალმება, რასაც რაზმი აღფრთოვანებული ვაშათი შეხვდა. ამის შემდეგ რაზმი გაგზავნილ იქმნა მეშვიდე ათასეულის ერთ-ერთ გუნდში.

მთავარ-კომიტეტის ცნობით ასეთივე რაზმი გამოსულია ზესტაფონიდან, რიცხვით 300 კაცამდე.

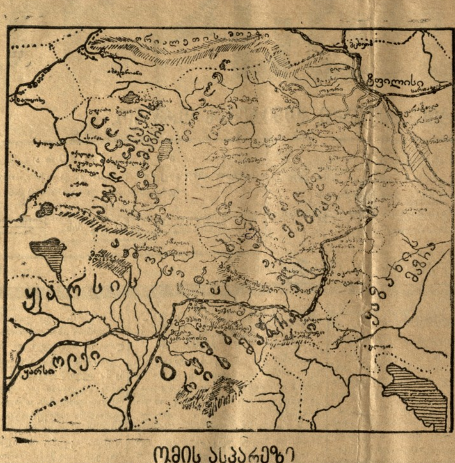

ომის ასპარეზი

გენერალური შტაბის ცნობა

ტფილისი, თებერვლის 21.

ღამით 20—21 თებერვალს, მტერმა მიიღო რა მაშველი ძალები, ორჯერ შემოუტია ჩვენს ნაწილებს კოჯორის რაიონში. ორივეჯერ მოვიდნენ მტრის რაზმები ჩვენ სანგრებამდე. მტრის პირველი შემოტევა მოვიგერიეთ ხელისნაროლი ყუმბარებით, მეორე შემოტევა კი—ხიშტით ბრძოლამდე მივიდა. მიუხედავათ ჩვენი ჯარების მეტისმეტი დაღლილობისა მთელი ღამის სასტიკი ბრძოლის გამო, ჩვენი ჯარები ორჯერ გადავიდნენ კონტრ-შეტევაზე და მამაცი თავდასხმით უკუ აგდეს მტერი.

შემდეგში მტრის ყოველნაირი ცდა შემოტევისა მოგერებულ იქნა ჩვენების სროლით.

21 თებერვალს დილის 8 საათზე ჩვენი ძალების მიწოლის შემდეგ მტერმა დაიწყო უკან დახევა.

ღამის ბრძოლის დროს წამოვიყვანეთ ტყვეები, მათ შორის პოლიტკომი (პოლიტიკური კომისარი).

სალნლულის დასავლეთის რაიონში ჩვენმა რაზმმა ხელთ იგდო მტრის ყუმბარების ყუთი ყუმბარებით.

შავი ზღვის პირის მიმართულებით 20 თებერვალს აღმოჩენილ იქნა მტრის შემოტევა აჭარის მხრიდან. საფრანგეთის ესკადრა ჩვენ ტერიტორიას დაცვის საქმეში დახმარებას გვიწევს: ზარბაზნებიდან ესვრის ბოლშევიკთა ჯარების ფრთას.

დანარჩენ მიმართულებებზე ცვლილებები არ მომხდარა.

ახალი გამარჯვება

თებერვლის 21 ს, კოჯორის რაიონში მტერს წავართვით 4 ზარბაზანი, 8 ტყვიის მფრქვეველი, ერთი დროშა და ერთი საბარგო ავტომობილი.

მთავრობის განცხადება

იმ ხმების გამო, რომელიც ქალაქში გავრცელდა ქუთაისში მთავრობის გადასვლის შესახებ, მთავრობა აცხადებს შემდეგს:

„მთავრობა თბილისში იმყოფება და აქვე დარჩება. მხოლოდ რამდენიმე წევრი მთავრობისა მთავრობისავე დავალებით დროებით ქუთაისში გადადიან ინტენსიური მუშაობის გასაგრძელებლად რესპუბლიკის თავდაცვის საქმეში; მათ მინდობილი აქვთ: ჯარის გაწრთვნა, მოხალისეთა შედგენა და სურსათის მოწყობა“.

საყოველთაო მობილიზაცია

თავდაცვის საბჭოს დადგენილებით ტფილისის გამაგრებულ რაიონში (თბილისში, მცხეთაში, დიღომში, ავჭალაში დიდ და პატარა ლილოში, ნორიოში, მარტყოფში, ახალ სოფელში და ყველა სხვა ამავე რაიონის პატარა სოფლებში) ცხადდება მობილიზაცია 40 წლამდე ქართველი მოქალაქეებისა. პირველი დღე გამოცხადებისა დღეს, 21 თებერვალს, გაგრძელდება ხვალ საღამოს 6 საათამდე.

ვინც ამ დროს განმავლობაში არ გამოცხადდება იქნება გასამართლებული, როგორც დეზერტირი.

თბილისის ქალაქის თვითმართველობას და სამაზრო ერობას ევალება სასწრაფოთ განახორციელონ ეს. სოფ. მცხეთაშიაც მობილიზაციას თბილისის სამაზრო ერობამ გაუწიოს ხელმძღვანელობა.

მოქალაქენო! შეასრულეთ თქვენი მოვალეობა.

თბილისელები გამოცხადდენ სადგურის პირდაპირ ქალაქის სამობილიზაციო პუნქტზე, სოფლელები-კი სამაზრო ერობაში რუსთაველის პროსპექტზე.

დამარცხებული მტერი სამუდამოდ უნდა განიდევნოს ჩვენგან.

თბილისი, 21 თებერვალი 1921 წ.

აღმოსავ. გენერალ-გუბ. **ბ. ჩხიკვიშვილი.**

ქართული რევკომი

ბოლშევიკების პროკლამაციაში სწერია: რომ შულავერში შემდგარა ქართული რევკომი: მახარაძე ფილიპე, ორახელაშვილი მამია, მდივანი ბუდუ, ოკუჯავა მიხეილ, დუმბაძე ლადო, ფიაიკ ომარ, ნაზარეტიან ამიან, გეგეჭკორი ალექ. კვირიკელია ბე'ო.

კახეთში

გუშინ, თებერვლის 21, ნაშუადღევის 2 ს. ველისციხიდან ჩამოვიდნენ ტფილისში ველისციხის მცხოვრებნი გლეხები. იგინი გამოსულან ველისციხიდან თებერვლის 19 ს, დილის 12 ს., გამოუვლიათ სოფ. კაკაბეთში, სადაც უნახავთ ტფილისიდან მომავალი რამდენიმე უცნობი პირნი, უცნობ პირთ უამბიათ ველისციხელებისათვის, რომ ბოლშევიკებმა ტფილისი უკვე აიღეს და უთხოვნიათ უკან დაბრუნებულიყვნენ. მათვე გადმოგვცეს, რომ ვაზიანში ბოლშევიკებმა კახელებს გზაზე რვა ბოჩკა ღვინო წაართვეს, სამი ბოჩკა დასცალეს ძალზე დათვრნენ და ვაზიანის სადგურზე ეყარნენ. ველისციხელების სიტყვით, სხვა და სხვა პროვოკატორები სოფლებში განზრახ ხმებს ავრცელებენ, რომ თბილისი აღებულია. თელავის და სიღნაღის მაზრებში მშვიდობიანობაა მთელი ხალხი მზადაა საომრად. ყვარლელები უკვე გავიდნენ საომრად ლაგოდეხის მიმართულებით.

ხევსურების რაზმი.

შ. ქარუმიძემ ხევსურთა ცხენოსანი და ქვეითი რაზმებით გომბორიდან თბილისში ჩამოვიდა.

მუხრანის და ვასიანის რაიონში ამ რაზმებს შეტაკება ჰქონდათ ბოლშევიკებთან.

მაზნიაშვილის გამარჯვება

პირველი შემოტევა მტერმა ტფილისზე სოღანლუღიდან დაიწყო პარასკევს ღამე. მტრების დიდი ნაწილი გათამამებული იმით, რომ ასე ახლო იყვნენ ტფილისთან და ქალაქის სინათლეს ხედავდენ დაურიდებლათ მოდიოდენ და თითქმის ჩვენ სანგრებთან რამოდენიმე ათეულ ნაბიჯზე იდგენ. მტრის მოწინავე რაზმში თვითონ სარდალი გენერალ მაზნიაშვილის შტაბს მიადგა და დაუზოგავათ დაუწყო სროლა. მაგრამ გენერალმა თვითონ გაარღვია რკალი და თავის ხელით მოჰკლა რამდენიმე რუსი ჯარის კაცი...

ჩვენი ჯარი, გათამამებული სარდალის ასეთი გმირობით, საშინლათ ეკვეთა მტერს და უკუ აგდო დიდი ზარალით.

[illegible] დრებით და უფრო მეტი კიდევ ტყვეებათ ჩაუვარდა ჩვენს ჯარს.

ჩვენი ლაშქარი დიდხანს სდევდა მტერს.

ამ ბრძოლაში ჩვენმა ჯარმა და გვარდიამ აუწერელი მამაცობა გამოიჩინა, რომლისაც მხოლოდ შემდეგში დააფასებს ისტორია.

ტფილისი პირველათ ამ ბრძოლამ იხსნა და სამუდამოთ გაამაგრა საქართველოს თავდაცვის საქმე.

მარო მაყაშვილი.

კოჯორის ფრონტზე მტრის ყუმბარით, დაიღუპა საქართველოს მწერალთა კავშირის საბჭოს თავმჯდომარის კოტე მაყაშვილის ქალიშვილი მარო მაყაშვილი, 19 წლისა, რომელიც მოწყალების დათ იყო ჩაწერილი ერთ ერთ რაზმში, მთელ ქართველ საზოგადოებაზე ამ ამბავმა დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა, და ქართველი საზოგადოებათა წარმომადგენლები სამძიმარს უცხადებდენ პოეტს.

მეორე უნცროსი ვაჟი შვილი კოტე მაყაშვილის კიდევ შემთხვევით გადარჩა მეორე ფრონტზე მტრის ყუმბარას.

აფხაზეთში.

სოხუმი. 19 2. მთავრობის თავმჯდომარის სახელზე მოსულია შემდეგი შინაარსის დეპეშა: თებ. 18 შექმნილ მდგომარეობის გამო სოხუმში დემოკრატიულ პარტიის წევრთა საერთო ყრილობა შედგა. მთავრობის მოწოდებამ ქვეყნის დასაცავათ ძალთა მობილიზაციის შესახებ დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია. ყრილობამ დაადგინა: მიიღოს ყოველგვარი ზომები ქვეყნის დასაცავათ. დგება მოხალისეთა რაზმები. მოხალისეები მრავლად იწერებიან. ყრილობა ღრმათ არის დარწმუნებული, რომ ქართველი ხალხი კვლავ გაიმარჯვებს იმ მტერზე, რომელიც საქართველოს ვერაგულათ დაესხა თავს.

იუნკრების გმირობა.

ჩვენი ჯარის და გვარდიის მამაცობას და გმირობას საზღვარი არა აქვს. მაგრამ თუ გასაგებია ძველი და გამოცდილი ჯარისკაცების და გვარდიელების მოქმედება, კიდევ უფრო ასანიშნავია, რომ ახალგაზდა იუნკრები, რომელნიც ეს ეს არის გამოუშვეს სკოლიდან ლომებივით იბრძვიან. სარდლობა და მნახველი დამფუძნებელი კრების წევრები და სხვა საზოგადოება სიტყვებს ვერ ნახულობენ მადლობისა და ქებისთვის.

მთიულების რაზმი.

მთიულთა მოხალისეთა რაზმმა რომელიც ორი დღის განმავლობაში შესდგა, თებერვლის 19 დილით მოწინავე პოზიციები დაიკავა. რაზმმა მიიღო მონაწილეობა ძლევამოსილ ბრძოლაში და ბოლშევიკების შემოტევა რამოდენიმეჯერ მოიგერია. რაზმში დიდი აღფრთოვანებაა. ყველა დარწმუნებულია გამარჯვებაში და კავკასიის ბოლშევიკების მონობისაგან განთავისუფლებაში.

ფრონტზე მოხალისეებს მიესალმა ნ. რამიშვილი, რომელმაც აღნიშნა კავკასიის ხალხთა ბრძოლის საერთო ნიშნები. რაზმს მსხვერპლი არა აქვს

სომხეთის რადიო-ტელეგრამა

თბილისი. თებერვლის 21.

რადიო-ტელეგრამა ერევნიდან. სომხეთი გაწმენდილია ბოლშევიკების ბანდებისაგან. ყოველმხრიდან მოდის ცნობები, რომ მზათ არიან იბრძოლონ სომხეთის მშრომელი ხალხის დამპყრობელთა წინააღმდეგ. მცხოვრებლები, როგორც ერთი კაცი აღსდგენ ახლად მოვლენილ მტარვალთა წინააღმდეგ, რომელნიც თავს იფარავენ ბოლშევიკურ სოციალისტურ ნიღაბ ქვეშ. საერთო აღფრთოვანებით და აღტაცებით არის მოცული მთელი სომხეთი. მიღებულია ყოველგვარი ზომები გადამალულ ბოლშევიკების შესაპყრობათ. ერევნის მცხოვრებლები მხურვალე და დიდის პატივისცემით შეხვდენ საპყრობილედან განთავისუფლებულთ. 19 თებერვალს საქართველოს ჯარმა ბოლშევიკებზედ ბრწყინვალედ გაიმარჯვა. წითლებმა დასტოვეს რა ბრძოლის ველზე აურიცხელი ტყვეები, დაჭრილები და დახოცილები. და აგრეთვე ნადავლი, გაიქცნენ ზარ-დაცემულნი. ქართველები განაგრძობენ მათ დევნას. ამით გამოწვეულია ის მდგომარეობა, რომ განჯაში და ბაქოში დაიწყო აჯანყება რომელიც ფართო ხასიათს ღებულობს. დაღესტანშიაც აჯანყებაა. წითელი მეომრები იქიდანაც გარბიან. მოსკოვის სოვნარკომმა გამოაცხადა საბჭოთა ჯარის სრული დემობილიზაცია. მე-11 არმიის წითელი არმიელები, ისე როგორც 1918 წელს თავის ნებით სტოვებენ თავიანთ ნაწილებს და მიდიან რუსეთში. დილიჟანის რაიონს ვიკავებთ ჩვენ გავწმინდეთ ბოლშევიკების ბანდებიდან. წითელ არმიელთა ორ პოლკს ტაშირის მცხოვრებლებმა გზა მოუჭრეს და გაფანტეს მთებში. მათ სათითაოთ იჭერენ. თბილისთან ჩვენ აღვადგინეთ მჭიდრო მეგობრული დამოკიდებულება.

სომხეთის აჯანყება

თბილისში მიღებულია შემდეგი რადიო:

ერევანი 20 თებერვალი თბილისში. ვაცნობებთ მთავრობასა და პრესას ერევანში მომხდარ ამბების შესახებ. თებერვლის 18-ს გათენებისას დაიწყო სომხის მშრომელი ხალხის აჯანყება ერევანში ბოლშევიკების წინააღმდეგ. სასტიკი ბრძოლის შემდეგ, რომელიც ქუჩებში სწარმოებდა, ჩამოგდებულ იქნა ბოლშევიკების მთავრობა. შუა დღისას ქალაქი აჯანყებულთა ხელში იყო. მსხვერპლი ორივე მხრით დიდია. სომხეთი სრულიათ გაწმენდილია ბოლშევიკებისაგან. ახალი მთავრობის შედგენამდე ძალაუფლება სამშობლოს დამხსნელი დროებითი კომიტეტის ხელშია ვრაციანის თავმჯდომარეობით.

აჯანყების მიზეზი

ცნობილი საზოგადო მოღვაწენი, როგორც მაგალითად ოჰაჯანიანი, კაჩაზნუნი და პარლამენტის თავმჯდომარე საჰაკიანი, პარლამენტის წევრები და სხვა შეპყრობილ იქნენ და მძიმე ტუსაღნი ეყარნენ ცივ საპყრობილეში არაერთხელ დამუქრებიან მათ დახვრეტით. ღამით 16, 17 და 18 საპყრობილეში დახვრიტეს და დაჩეხეს ასობით დაპატიმრებულნი, მათ შორის ცნობილი ამაზასპი. დანარჩენი უნდა დაეხვრიტათ 18 თებერვალს გათენებისას, მაგრამ ქალაქის ხელში ჩაგდებისთანავე აჯანყებული ხალხის მიერ ისინი გადარჩნენ.

საპყრობილის სარდაფები სავსეა ცულით დაჩეხილი გვამებით. მთელი სომხის ინტელიგენცია დაპატიმრებული იყო რეკვიზიცია, ჩამორთმევა, ძარცვა-გლეჯა, როგორც ქალაქის, ისე სოფლის მცხოვრებთა უმაღლეს ხარისხამდე ავიდა. სომხეთის ოფიცრების მთელი შემადგენლობა მიაწვიეს აღრიცხვით, ისინიც მივიდენ სამსახურისთვის. მათგან სულ მცირე რიცხვი გაანთავისუფლეს ათას ხუთასზე მეტი კაცი მათ შორის გენ. ნაზარბეგოვი, გამაზოვი, სილიკოვი ახვერდოვი და სხვა გარეკეს ქვეითად წითელი არმიელებით გარშემორტყმული ელენოვკამდე.

მთელი სომხეთში მხოლოდ 20—30 ოფიცერი თუ დარჩა სრულიად სხვა მოსაზრებით მოსკოვში გაგზავნეს ცნობილი ჰდრო.

სამშობლოს დამხსნელი კომიტეტის მიერ ზომებია მიღებული რკ. გზის მოძრაობის აღსადგენად ერევან-გუმბრის და ერევან-ჯულფის ხაზზე. მუსულმანი მოსახლეობა სიხარულით ხვდება ახალ მთავრობას. ოსმალეთთან დამოკიდებულება საუცხოოა.

დეპეშა ანგორიდან.

ტფილისი. თებერვლის 21. საგარეო საქმეთა მინისტრს.

წარმოუდგენელი აღტაცება გამოვცადეთ იმ ცნობით, რომელიც თქვენ მოგვაწოდეთ გამარჯვების შესახებ. საქართველოს თავისუფლების მოსპობა შეუძლებელია. ასე დამარცხდება ყველა ჩვენი მტერი. ვაშა ჩვენს ჯარსა და სახალხო გვარდიას.

20 თებერვალი. საქართველოს სრულუფლებიანი წარმომადგენელი ანგორაში

მდივანი.

კონსტიტუცია.

გუშინ დამფუძნებელმა კრებამ გამართა საგანგებო სხდომა მთელი კონსტიტუციის მისაღებად.

ქრონიკა

— **ქარუმიძის ბატარეა.** პირველი ბრძოლა მტერთან შეხვდა მეორე ბატარეას, რომელსაც მეთაურობს მაიორი ქარუმიძე. ამ ბატარეამ გადასწყვიტა ბრძოლის ბედი. მისმა ცეცხლმა დაადინო მტერი და უკუაქცია.

— **პოლკ. კაზირია.** 19 თებერვლის ბრძოლაში მძიმედ დაიჭრა საარტილერიო ბრიგადის უფროსი პოლკოვნიკი კაზირია.

— **თელავში.** თელავიდან ტელეგრამით იტყობინებენ გენერალ-გუბერნატორს: მაზრაში სრული წესიერებაა. ყველა საეჭვო პირები დაჭერილია. მობილიზაცია საუცხოოდ ჩატარდა.

— **ახალგაზრდობა ფრონტზე.** თბილისის მთელი მოსწავლე ახალგაზრდობა როგორც სტუდენტები, ისე საშუალო სასწავლებლების უფროსი მოწაფეები ფრონტზე არიან და აუწერელი გმირობით იბრძვიან. ჯერ არავის ახსოვს ასეთი პატრიოტული აღფრთოვანება, დაუზოგავი თავგანწირვა. ამათ რაზმებს უერთდებიან კიდევ პროვინციიდან ჩამოსული ახალგაზრდობა.

კოჯორის ფრონტზე

21 თებერვალს, დილით 11 საათზე, სრულიად სარწმუნო წყაროებიდან მიღებული ცნობების თანახმად, ღამით, 20—21 თებერვალს, მოწინააღმდეგი მრავალრიცხოვანმა რაზმმა შემოუტია ჩვენს პოზიციებს კოჯორის რაიონში. ბრძოლას წარმოებდა ხელსახროლი ყუმბარებით და ხიშტებით. მტერმა დაიხია სოფ. კოდისაკენ. მტრის დევნა გრძელდება. (ე.)

გაგრის ფრონტი

ბოლშევიკების შემოტევა გაგრის ფრონტზე შეჩერებულია. ჩვენი საზღვარი ვერ გადმოლახა მტერმა. მტრის „ზურგში“ უკვე დაიწყო მწვანე არმიელთა აჯანყებები. საფრანგეთის სამხედრო ფლოტის ორი კრეისერი უკვე მივიდა გაგრის ფრონტზე და მტრის პოზიციებს სროლა აუტეხა. (ე.)

ქალაქის საბჭო

ქალაქის თვითმართველობაში განკარგულება გაცემული რომ დაუყონებლივ დაიწყონ მთელი მუშაობა ნორმალურის წესით. ქალაქის გამგეობაში მუშაობა სწარმოებს სრულიად ნორმალურად. ქალაქის გამგეობამ მოაწყო საკვები პუნქტები გამვლელ ჯარისათვის ნავთლუღში და საჩქაროდ ეწყობა აგეთივე პუნქტი ტაბახმელაში,

ყველა ქალაქის ხმოსნებს მიეცა რწმუნება, რომელიც მათ ავალებს თვალყური ადევნონ ბაზარს და შეადგინონ ოქმები საგანგებო სამხედრო სამართალში მისაცემად ყველა იმ პირთა, რომელნიც შემჩნეული იქნებიან ფასების ხელოვნურად აწევაში პირველ საჭიროების საგნებზე და 2 საქონლის გადამალვაში სპეკულიაციის მიზნებისათვის.

ქვეყნის თავდაცვისათვის

ერობათა კავშირის კომიტეტში მიღებული ტელეგრამები ცაგერიდან, ახალქალაქიდან, ზუგდიდიდან და შორაპნიდან, რომ მობილიზაცია საუკეთესოთ ტარდება. მოდიან მრავალრიცხოვანი მოხალისენი. მიღებულია დიდძალი შემოწირულებანი ფრონტისათვის.

მთავარი რედაქტორი: **გრ. ვეშაპელი.**

სარედაქციო კოლეგია.